

17/11

17/11

Charles Maurras vann sin första berömmelse under Dreyfusaffären i slutet av 1890-talet; ingen fransk publicist stred mera hänsynslöst och med simplare medel mot kravet på en revision av den orättvisa domen över kapten Dreyfus. Vid samma tid grundade Maurras föreningen och tidningen Action Française, där han under årtionden i dagliga artiklar, hätska och ofta gemena, men präglade av glansfull stil och äkta patos, verkade för nationalistiska och rojalistiska idéer. Den monarkiska restauration om vilken han drömde skulle ge Frankrike enighet, lugn och styrka; regionala och professionella korporationer skulle utplåna klasskampen och bilda grunden för en idyllisk och stabil regim. I "Enquête sur la Monarchie" utformade Maurras denna rojalistiska ideologi. Det starkaste inflytandet hade han kanske dock genom sin förbittrade polemik, riktad mot parlamentariker, judar, protestanter och germaner; det moderna Frankrike ansåg han undergrävt av främmande inflytelser, som det gällde att förinta för att återställa nationens genom romantiken och revolutionen förlorade renhet. På nationalistiska rörelser utanför Frankrike, särskilt i Italien och Spanien, hade Maurras stort inflytande. Hans litteraturhistoriska inlägg, riktade mot allt som kunde föras under beteckningen romantik, är delvis betydande.

Maurras stod fascismen nära, men kritiserade den "germanska" nationalsocialismen. Efter Tysklands seger 1940 anslöt han sig emellertid helhjärtat till Pétain: "En guda-benådad ledare är oss född."

skalken är bland oss. Vi skall med slutna ögon följa honom till världens ända." Vichy-Frankrike framstod som ett slags förverkligande av Maurras konservativa utopi. Kollaboratör med tyskarna blev han inte, men han hetsade mot de Gaulle och den franska motståndsrörelsen. Därför dömdes han 1945 efter en sensationell process till livstids fängelse.

H. T-n

Kritiken av hetstendenserna i USA är fullt befogad. Men man får dock inte glömma bort det ostridiga, att den ryska hetsen mot FN och dess ledning är ojämförligt värre och att det är Rysslands politik som undergräver FN.